

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «МИХАЙЛИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF MYKHAYLYK AND OTHERS v. UKRAINE)**

*(Заява № 32972/20 та 4 інші заяви –
див. перелік у додатку)*

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

10 жовтня 2024 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Михайлик та інші проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Катержіна Шімачкова (*Kateřina Šimáčková*), Голова,

Микола Гнатовський (*Mykola Gnatovskyy*),

Артурс Кучс (*Artūrs Kučs*), судді,

та Вікторія Марадудіна (*Viktoriya Maradudina*), в.о. заступника Секретаря секції,

після обговорення за зачиненими дверима 19 вересня 2024 року постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами, поданими у різні дати, зазначені в таблиці у додатку, до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Про заяви було повідомлено Уряд України (далі – Уряд).

ФАКТИ

3. Перелік заявників і відповідні деталі заяв наведені в таблиці у додатку.

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

4. Беручи до уваги схожість предмета заяв, Суд вважає за доцільне розглянути їх спільно в одному рішенні.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 2 КОНВЕНЦІЇ

5. Заявники скаржилися на непроведення ефективного розслідування смерті чи дорожньо-транспортних пригод, які становили загрозу життю, до яких не були причетні представники держави. Вони посилалися, прямо чи по суті, на пункт 1 статті 2 Конвенції.

6. Насамперед Суд зазначає, що ця справа має розглядатися з огляду на зобов'язання держави провести ефективне розслідування за процесуальним аспектом статті 2 Конвенції. Відповідні загальні принципи щодо ефективності розслідування наведені в рішенні у справі «Мустафа Тунч і Феджіре Тунч проти Туреччини» [ВП] (*Mustafa Tunç and Fecire Tunç v. Turkey*) [GC], заява № 24014/05,

пункти 169 – 182, від 14 квітня 2015 року). Зокрема, після виникнення зобов'язання провести розслідування, дотримання процесуальних вимог за статтею 2 Конвенції оцінюється на підставі декількох основних критеріїв: належність слідчих дій, оперативність розслідування, залучення членів родини померлого та незалежність розслідування. Ці елементи є взаємопов'язаними і кожен з них окремо не може бути самоціллю (там само, пункт 225).

7. До того ж це зобов'язання не є обов'язком досягнення результатів, а обов'язком вжиття заходів. Суд погоджується, що не кожне розслідування обов'язково має бути успішним або дійти висновку, який збігається з викладом подій скаржника. Проте воно, у принципі, має бути здатним призвести до встановлення фактів справи, а якщо твердження виявляться правдивими – до встановлення та покарання винних осіб (див. рішення у справі «Пол та Одрі Едвардс проти Сполученого Королівства» (*Paul and Audrey Edwards v. the United Kingdom*), заява № 46477/99, пункт 71, ЄСПЛ 2002-II).

8. Розглядаючи факти цієї справи у контексті зазначених принципів, Суд вважає, що розслідування характеризувалися різними недоліками, які підірвали здатність органів досудового розслідування встановити обставини смерті родичів заявників чи обставини дорожньо-транспортних пригод, які становили загрозу життю заявників або їхніх родичів, а також відповідальних осіб, якщо такі були. Конкретні недоліки вказані в таблиці у додатку.

9. У керівних справах «Качурка проти України» (*Kachurka v. Ukraine*), заява № 4737/06, від 15 вересня 2011 року), «Поживотко проти України» (*Pozhyvotko v. Ukraine*), заява № 42752/08, від 17 жовтня 2013 року та «Басюк проти України» (*Basyuk v. Ukraine*), заява № 51151/10, від 05 листопада 2015 року) Суд вже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядаються у цій справі.

10. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд не вбачає жодних фактів або аргументів, здатних переконати його дійти іншого висновку щодо прийнятності та суті цих скарг. З огляду на свою практику з цього питання Суд вважає, що у цій справі розслідування не відповідали критерію ефективності. Стосовно деяких заяв Суд взяв до уваги воєнні події в Україні з 24 лютого 2022 року та їхні наслідки. Для цілей розгляду цієї справи Суд вирішив, що немає потреби визначати, чи може держава-відповідач нести відповідальність за процесуальні недоліки, які могли виникнути після цієї дати. Насправді порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції було встановлено щодо періоду, який передував початку воєнних дій, з причин, викладених в таблиці у додатку (див. аналогічний підхід в рішенні у справі «Бургас проти України» [Комітет] (*Burgas v. Ukraine*) [Committee], заява № 8976/07, пункти 45 і 46, від 18 грудня 2018 року).

11. Отже, ці скарги є прийнятними та свідчать про порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

12. З огляду на наявні в нього документи та свою практику (див., зокрема, згадане рішення у справі «Басюк проти України» (*Basyuk v. Ukraine*), пункти 74 – 80) Суд вважає за доцільне присудити суми, зазначені у таблиці в додатку.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* заяви прийнятними;
3. *Постановляє*, що ці заяви свідчать про порушення пункту 1 статті 2 Конвенції у зв'язку з непроведенням ефективного розслідування смерті чи дорожньо-транспортних пригод, які становили загрозу життю, до яких не були причетні представники держави;
4. *Постановляє*, що:
  - (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
  - (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 10 жовтня 2024 року відповідно до пунктів 2 і 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Вікторія Марадудіна
(*Viktoriya Maradudina*)
В.о. заступника Секретаря

Катержіна Шімачкова
(*Kateřina Šimáčková*)
Голова

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИХАЙЛИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

ДОДАТОК

Перелік заяв зі скаргами за пунктом 1 статті 2 Конвенції
(непроведення ефективного розслідування смерті чи дорожньо-транспортних пригод,
які становили загрозу життю, до яких не були причетні представники держави)

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
1.	32972/20 17.07.2020	Олег Станіславович МИХАЙЛИК 1974	Тарахкало Михайло Олександрович м. Київ	22.09.2018 невідомі особи стріляли у заявника, громадського активіста, та поранили його. За фактом замаху на вбивство було порушено кримінальне провадження. 23.09.2018 у провадженні було встановлено трьох підозрюваних. Заявника визнали потерпілим і допитали. Через два дні всіх підозрюваних затримали та пред'явили їм обвинувачення. У період з вересня 2018 року до березня 2019 року були проведені різні судово-медичні експертизи, допити свідків та інші слідчі дії. 22.11.2018 підозрюваному Г. було обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту. 21.06.2019 до другого підозрюваного було застосовано такий же запобіжний захід. Проте 10.10.2019 суд відмовив у продовженні строку дії домашнього арешту щодо підозрюваних. 11.01.2019, коли заявник проходив лікування в Німеччині, з його легень витягнули кулю і направили до прокуратури міста Мюнхен. 10.01.2019 органи досудового розслідування України звернулися до органів державної влади Німеччини із запитом про отримання доказів (кулі). Органи державної влади Німеччини у відповідь надали лише медичні документи заявника та фотографії кулі. У зв'язку з цим 21.08.2019 кримінальне провадження було зупинено. Згодом	Органи досудового розслідування насправді не намагалися провести ретельне розслідування (рішення у справах «Юрій Слюсар проти України» (<i>Yuriy Slyusar v. Ukraine</i>), заява № 39797/05, пункти 84 – 88, від 17 січня 2013 року та «Любов Єфіменко проти України» (<i>Lyubov Efimenko v. Ukraine</i>), заява № 75726/01, пункти 76 – 80, від 25 листопада 2010 року),	6 000	250

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИХАЙЛИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
				<p>воно час від часу відновлювалося та знову зупинялося. У постановах про зупинення провадження постійно містилося посилання на те, що органи державної влади Німеччини не передали кулю, вилучену під час операції заявника.</p> <p>28.09.2020 слідчі направили до Німеччини запит про міжнародну правову допомогу. Вони звернулися до німецьких спеціалістів з проханням провести експертизу кулі, вилученої з тіла заявника, та надіслати її в Україну разом із матеріалами щодо наданої заявнику медичної допомоги. З Німеччини в Україну відправили лише медичну документацію. 16.09.2021 досудове розслідування було знову зупинено у зв'язку з очікуванням виконання запиту про міжнародну правову допомогу.</p> <p>Згідно з твердженнями Уряду України 05.11.2021 сторона обвинувачення направила до Німеччини ще один запит із проханням передати кулю в Україну разом із процесуальними документами щодо вилучення кулі (жодних документів на підтримку цього твердження Уряд не надав). Цей запит згідно з твердженнями Уряду досі залишається невиконаним.</p>	<p>відсутність ретельності та оперативності підірвала здатність органів державної влади встановити обставини справи (рішення у справах «Igor Шевченко проти України» (<i>Igor Shevchenko v. Ukraine</i>), заява № 22737/04, пункт 60, від 12 січня 2012 року; «Зубкова проти України» (<i>Zubkova v. Ukraine</i>), заява № 36660/08, пункт 40, від 17 жовтня 2013 року),</p> <p>національні органи влади самі критикували процес проведення розслідування у зв'язку з його неефективністю (рішення у справах «Поживотко проти України» (<i>Pozhyvotko v. Ukraine</i>), заява № 42752/08, пункт 40,</p>		

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИХАЙЛИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
					від 17 жовтня 2013 року та «Принда проти України» (<i>Prynda v. Ukraine</i>), заява № 10904/05, пункт 56, від 31 липня 2012 року).		
2.	38083/20 18.08.2020	Тарас Андрійович ГЛИНКА 1965	Дудурич Ігор Володимирович м. Ужгород	27.02.2014 заявник отримав декілька тілесних ушкоджень внаслідок дорожньо-транспортної пригоди. Згідно з випискою із медичної карти вони були кваліфіковані як тілесні ушкодження середньої тяжкості. Того ж дня за фактом дорожньо-транспортної пригоди було порушено кримінальне провадження. Оскільки жодних слідчих дій проведено не було, 30.10.2014 заявник подав скаргу до відповідних органів державної влади. У відповіді від 20.11.2014 управління ГУМВС України повідомило заявника, що слідчому були надані вказівки. Згідно з твердженнями заявника судово-медична експертиза його тілесних ушкоджень була призначена лише 23.04.2015, але не була проведена, оскільки матеріали справи не були передані відповідним органам державної влади. Заявник подав декілька скарг на бездіяльність слідчого до прокуратури. У відповідь заявника повідомили, що було призначено додаткову судово-медичну експертизу та надано необхідні вказівки органу досудового розслідування. В одному з листів прокуратура також вказала на порушення слідчими законодавства щодо безпідставного затягування розслідування. Заявник також неодноразово оскаржував бездіяльність слідчого до суду. Він стверджував, зокрема, що, незважаючи на його численні запити, слідчий не надавав йому інформацію про стан розслідування	На етапі досудового розслідування було вжито недостатньо заходів (рішення у справі «Качурка проти України» (<i>Kachurka v. Ukraine</i>), заява № 4737/06, пункт 52, від 15 вересня 2011 року), національні органи влади самі критикували процес проведення розслідування у зв'язку з його неефективністю (рішення у справах «Поживотько проти України» (<i>Pozhyvotko v. Ukraine</i>), заява № 42752/08, пункт 40, від 17 жовтня 2013 року)	6 000	250

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИХАЙЛИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
				<p>кримінального провадження. 23.12.2016 слідчий суддя задовольнив його скарги та зобов'язав слідчого надати заявнику інформацію про стан розслідування.</p> <p>Лише у липні 2017 року учаснику дорожньо-транспортної пригоди Х. було офіційно повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення і того ж дня обвинувальний акт було направлено до суду першої інстанції. Як впливає з документів, розслідування встановило відповідальність Х. у вчиненні дорожньо-транспортної пригоди, що дало підставу для ухвалення судом рішення про відшкодування заявнику матеріальної шкоди. У невстановлену дату заявнику було присуджено відшкодування моральної шкоди (5 000 грн), відшкодування матеріальної шкоди (2 562 грн) і компенсацію судових витрат (2 227 грн). Також страхова компанія, як стверджується, виплатила заявнику відшкодування у зв'язку з настанням страхового випадку у розмірі 50 000 грн. 26.02.2018 суд першої інстанції закрит кримінальне провадження у зв'язку із закінченням строків давності та звільнив Х. від кримінальної відповідальності. 02.12.2019 апеляційний суд та 24.02.2020 Верховний Суд залишили без змін цю ухвалу</p>	<p>та «Принда проти України» (<i>Prynda v. Ukraine</i>), заява № 10904/05, пункт 56, від 31 липня 2012 року),</p> <p>відсутність ретельності та оперативності підірвала здатність органів державної влади встановити обставини справи (рішення у справах «Ігор Шевченко проти України» (<i>Igor Shevchenko v. Ukraine</i>), заява № 22737/04, пункт 60, від 12 січня 2012 року; «Зубкова проти України» (<i>Zubkova v. Ukraine</i>), заява № 36660/08, пункт 40, від 17 жовтня 2013 року),</p> <p>органи досудового розслідування насправді не намагалися провести</p>		

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИХАЙЛИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
					ретельне розслідування (рішення у справах «Юрій Слюсар проти України» (<i>Yuriy Slyusar v. Ukraine</i>), заява № 39797/05, пункти 84 – 88, від 17 січня 2013 року та «Любов Єфіменко проти України» (<i>Lyubov Efimenko v. Ukraine</i>), заява № 75726/01, пункти 76 – 80, від 25 листопада 2010 року).		
3.	48418/21 22.09.2021	Любов Олександрівна ПЕДАН 1949		01.05.2012 син заявниці отримав тяжкі тілесні ушкодження внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, що призвело до встановлення інвалідності другої групи. 10.05.2012 за фактом події було порушено кримінальну справу. 05.02.2013 Ч., водію одного з транспортних засобів, що були учасниками дорожньо-транспортної пригоди, було повідомлено підозру у порушенні правил безпеки дорожнього руху у стані алкогольного сп'яніння. 13.09.2013 Ч. було офіційно пред'явлено обвинувачення, а обвинувальний акт – направлено до суду першої інстанції. 23.01.2014 син заявниці помер, як стверджується, внаслідок тілесних ушкоджень, пов'язаних з дорожньо-транспортною пригодою. У наступні роки обвинувальний акт неодноразово повертався прокурору, оскільки суд першої інстанції вказував на численні	Неодноразове повернення справи на додаткове розслідування внаслідок невжиття слідчими достатніх заходів (рішення у справі «Антонов проти України» (<i>Antonov v. Ukraine</i>), заява № 28096/04, пункт 50, від 03 листопада 2011 року), органи досудового	6 000	-

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИХАЙЛИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
				<p>процесуальні недоліки, наприклад: 28.11.2013 суд встановив, що обвинувальний акт не містив чіткого висновку щодо ступеня тілесних ушкоджень, отриманих потерпілим, а також інформації щодо ознайомлення сторін з матеріалами справи; 17.11.2016 суд встановив, що прокурор не надав чіткого опису подій у справі та порушив порядок надання документів суду, що могло вплинути на справедливість судового розгляду; 19.06.2017 суд встановив, що прокурор належним чином не заповнив відомості про потерпілого та його представника (заявицю).</p> <p>Тим часом 31.03.2015 суд першої інстанції призначив додаткову судово-медичну експертизу. У результаті суд першої інстанції розпочав розгляд справи лише у жовтні 2018 року. Після цього справу декілька разів перерозподіляли у зв'язку з відводом суддів і закінченням строку їхніх повноважень.</p> <p>Зрештою, 16.05.2023 суд першої інстанції закриття кримінальне провадження у зв'язку із закінченням строків давності та звільнив Ч. від кримінальної відповідальності. Апеляційний суд залишив ухвалу без змін, внісши зміни лише до частини щодо судових та інших витрат.</p>	розслідування насправді не намагалися провести ретельне розслідування (рішення у справах «Любов Єфіменко проти України» (<i>Lyubov Efimenko v. Ukraine</i>), заява № 75726/01, пункти 76 – 80, від 25 листопада 2010 року та «Юрій Слюсар проти України» (<i>Yuriy Slyusar v. Ukraine</i>), заява № 39797/05, пункти 84 – 88, від 17 січня 2013 року).		
4.	57174/21 11.11.2021	Василь Васильович ЛАБАЧ 1988 Світлана Іванівна ЛАБАЧ 1968	Самуляк Михайло Юрійович м. Тернопіль	<p>11.06.2020 колесо від'єдналося від вантажівки, яка рухалася, і вбило пана Л., який йшов узбіччям. Двоє заявників – це син і вдова пана Л.</p> <p>Стосовно К. (водія вантажівки) було порушено кримінальне провадження за фактом порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспортного засобу, що спричинило смерть. Воно було закрито, проте постановою про закриття провадження була скасована судом з метою усунення суперечностей між висновком судової експертизи та консультативним висновком експерта, наданим заявниками.</p>	Органи досудового розслідування насправді не намагалися провести ретельне розслідування (рішення у справах «Юрій Слюсар проти України» (<i>Yuriy Slyusar v. Ukraine</i>), заява № 39797/05, пункти 84	6 000	250

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИХАЙЛИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
				<p>Постанову слідчого від 31.03.2021 про закриття кримінального провадження було залишено без змін міським судом 16.04.2021 та апеляційним судом 12.05.2021. Було зроблено висновок, що вину К. у порушенні правил безпеки дорожнього руху встановлено не було і він не міг бути притягнутий до кримінальної відповідальності у зв'язку зі смертю пана Л. Суд апеляційної інстанції зазначив, що досудовим розслідуванням не було встановлено ознак надмірної експлуатації транспортного засобу, а також не було підстав для перекваліфікації кримінального провадження за іншою статтею Кримінального кодексу України. Твердження заявників, що розслідування не було ефективним, оскільки (i) судово-медична експертиза не охоплювала усіх питань, таких як причини ерозії металу; (ii) слідчий повинен був провести оцінку доказів не лише щодо вини водія вантажівки, а і його обов'язку як власника вантажівки стосовно належного її обслуговування, та вини експерта, який видав висновок про задовільний технічний стан вантажівки.</p> <p>Ухвалою від 20.05.2022 міський суд присудив заявникам відшкодування моральної шкоди у розмірі 100 000 українських гривень (далі – грн) на особу (приблизно 2 400 євро), які мав сплатити водій, тоді як частина відшкодування моральної шкоди у розмірі 28 338 грн (приблизно 700 євро) на особу вже була виплачена страховою компанією.</p>	<p>– 88, від 17 січня 2013 року та «Любов Єфіменко проти України» (<i>Lyubov Efimenko v. Ukraine</i>), заява № 75726/01, пункти 76 – 80, від 25 листопада 2010 року),</p> <p>відсутність ретельності та оперативності підірвала здатність органів державної влади встановити обставини справи (рішення у справах «Ігор Шевченко проти України» (<i>Igor Shevchenko v. Ukraine</i>), заява № 22737/04, пункт 60, від 12 січня 2012 року; «Зубкова проти України» (<i>Zubkova v. Ukraine</i>), заява № 36660/08, пункт 40, від 17 жовтня 2013 року).</p>		
5.	52819/22 27.10.2022	Патриція БУРДУЖА	Кіртоакє Іліє м. Кишинів	Згідно з твердженнями заявниці, громадянки Молдови, її чоловік володів бізнесом в Україні. 29.11.2020 її чоловіка знайшли	На етапі досудового розслідування було	6 000	250

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИХАЙЛИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
		1995		<p>мертвим біля його автомобіля з численними тілесними ушкодженнями. За фактом вбивства (умисне завдання тяжких тілесних ушкоджень, що призвело до смерті потерпілого, згідно з частиною другою статті 121 Кримінального кодексу України) було порушено кримінальне провадження. Того ж дня, після проведення розтину, органи досудового розслідування дійшли висновку, що тілесні ушкодження чоловіка заявниці могли бути наслідком дорожньо-транспортної пригоди. Кваліфікація злочину була змінена на порушення її чоловіком правил безпеки дорожнього руху, що спричинило його смерть (частина друга статті 286 Кримінального кодексу України). Згідно з матеріалами справи працівники поліції допитали Й., який був бізнес-партнером чоловіка заявниці та власником земельної ділянки, де було знайдено його тіло. Згідно з твердженнями Й. тієї ночі вони разом розпивали алкогольні напої на його фермі і пізніше чоловік заявниці вирішив піти до магазину, щоб купити ще спиртного. Й. залишився в будинку і заснув, а вранці знайшов свого друга мертвим. Інші свідки давали показання, які відрізнялися від показань Й. Згідно з їхніми показаннями того вечора на фермі було декілька чоловіків, і всі вони вживали алкогольні напої. Пізніше між чоловіком заявниці, Й. та його водієм К. виник конфлікт, і останній побив чоловіка заявниці. Провівши низку слідчих дій та допитів свідків, працівники поліції встановили, що смерть настала внаслідок тілесних ушкоджень, заподіяних третьою особою. 10.12.2020 працівники поліції знову перекваліфікували обвинувачення на обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 121 Кримінального кодексу України. 16.12.2020 працівники поліції знову допитали Й. Він змінив свої попередні показання. Він зазначив, що тієї</p>	<p>вжито недостатньо заходів (рішення у справі «Качурка проти України» (<i>Kachurka v. Ukraine</i>), заява № 4737/06, пункт 52, від 15 вересня 2011 року),</p> <p>органи досудового розслідування насправді не намагалися провести ретельне розслідування (рішення у справах «Юрій Слюсар проти України» (<i>Yuriy Slyusar v. Ukraine</i>), заява № 39797/05, пункти 84 – 88, від 17 січня 2013 року та «Любов Єфіменко проти України» (<i>Lyubov Efimenko v. Ukraine</i>), заява № 75726/01, пункти 76 – 80, від 25 листопада 2010 року),</p> <p>національні органи</p>		

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИХАЙЛИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
				<p>ночі на його фермі було декілька чоловіків (деякі його працівники та водій К.), і всі вони разом розпивали алкогольні напої. Тоді між його працівниками та чоловіком заявниці виник конфлікт. Згідно з твердженнями Й. конфлікт виник у зв'язку із зухвалою та агресивною поведінкою чоловіка заявниці. Після події усі вони залишилися ночувати в будинку Й. Чоловік заявниці, як стверджувалося, відмовився зайти до будинку Й і спав у автомобілі К. Вранці вони виявили чоловіка заявниці мертвим на землі біля автомобіля К.</p> <p>18.12.2020 працівники поліції допитали К., водія Й. Він підтвердив більшість показань, наданих Й., та вказав на одного із працівників – Д., який брав участь у конфлікті. Він стверджував, що саме Д. хотів убити чоловіка заявниці у зв'язку з тим, що той пошкодив його автомобіль і завдав йому тілесних ушкоджень. Пізніше К. і Д. обидва були допитані під час одночасного допиту, але дали різні показання. 21.12.2020 під час допиту один зі свідків – Е. також зазначив, що в ніч події йому зателефонував Й. з проханням прийти та видалити всі відеозаписи з встановлених на його фермі камер. З того часу було проведено комплекс різних судових експертиз.</p> <p>Заявниця подала декілька скарг до прокуратури на неефективність розслідування. Зокрема, заявниця стверджувала, що, попри очевидні докази, розслідування не досягнуло жодних результатів, а підозрюваних встановлено не було.</p> <p>У своїй відповіді прокуратура Херсонської області повідомила заявницю, що було проведено низку слідчих дій, у тому числі допити свідків та численні судові експертизи. Також до слідчого, який проводив розслідування, було застосовано заходи дисциплінарного стягнення та надано вказівки для прискорення розслідування. В останньому листі до заявниці від 28.09.2022</p>	<p>влади самі критикували процес проведення розслідування у зв'язку з його неефективністю (рішення у справах «Поживотко проти України» (<i>Pozhyvotko v. Ukraine</i>), заява № 42752/08, пункт 40, від 17 жовтня 2013 року та «Принда проти України» (<i>Prynda v. Ukraine</i>), заява № 10904/05, пункт 56, від 31 липня 2012 року),</p> <p>відсутність ретельності та оперативності підірвала здатність органів державної влади встановити обставини справи (рішення у справах «Ігор Шевченко проти України» (<i>Igor Shevchenko v. Ukraine</i>), заява № 22737/04, пункт 60, від 12 січня 2012 року; «Зубкова</p>		

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИХАЙЛИК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
				прокуратура повідомила заявницю, що на той момент було неможливо надати додаткову інформацію про стан розслідування у зв'язку з тимчасовою окупацією Херсонської області Російською Федерацією.	проти України» (<i>Zubkova v. Ukraine</i>), заява № 36660/08, пункт 40, від 17 жовтня 2013 року).		

¹ Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.

² Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.